

Nr 671

Av herr **Anderson, Carl Albert, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 62, angående vissa anslag för budgetåret 1962/63 till stöd åt konstnärlig, litterär och musikalisk verksamhet.*

(Lika lydande med motion nr 812 i Andra kammaren)

Tjugofem år har i år förflutit sedan riksdagen biföll regeringens proposition nr 157/1937 om åtgärder för att bereda vidgade arbetsuppgifter åt svenska konstnärer. Beslutet innebar, att till statliga nybyggnader skulle utgå ett belopp i regel icke understigande 1 % till konstnärlig utsmyckning, under förutsättning att byggnaderna lämpade sig för dylik. I konsekvens med riksdagens bifall anslogs medel för inrättande av ett särskilt organ för genomförandet av beslutet, statens konstråd.

Verksamheten påbörjades och fortgick till krigsutbrottet 1939, vilket av naturliga skäl medförde ett avbrott. Den har sedan dess icke återupptagits i av riksdagen 1937 beslutad omfattning.

I våra grannländer Norge och Danmark har mycket betydande insatser gjorts från statlig sida för att stimulera bildkonsten och därmed berika den offentliga miljön.

I yttrande nr 53 år 1961 till motion II: 346 avseende ökad långivning för möjliggörande av konstnärlig utsmyckning av bostadsområden vitsordar statsutskottet, att den ökade trivsel, som den konstnärliga utsmyckningen skänker, innebär en värdeökning för ifrågavarande områden.

Tankegångar, som står i överensstämmelse härmed, har legat till grund för den av Stockholms stad knäsatta principen att som regel vid beviljandet av anslag till nybyggnader för konstnärlig utsmyckning anslå ett belopp uppgående till 2 % av den totala byggkostnaden för skolbyggnader och ett belopp uppgående till 1 % av motsvarande totalkostnad för sjukhusbyggen m. m. Inom Stockholm kommer man inom den närmaste tiden att utsträcka 2 %-regeln till att omfatta ej blott skolor utan även sjukhus, ålderdomshem, medborgarhus, barnhem, idrottshallar m. m.

De sålunda av Stockholms stad redan fattade besluten om att regelmässigt anslå medel för konstnärlig utsmyckning av byggnader har varit dikterade av omsorgen om att ge stadens offentliga miljöer en tilltalande och värdig utformning och därmed bidra till medborgarnas trivsel i och känsla för sin stad. En rad andra städer har sedermera följt huvudstadens exempel, och principen att anslag för konstnärlig utsmyckning av kommunala byggnader

skall vara beräknade enligt en viss procentsats av den totala byggkostnaden vinner insteg på allt flera orter i riket.

Det synes oss ligga stor vikt uppå att staten å sin sida strävar att hos medborgarna väcka och vidmakthålla en motsvarande känsla för och trivsel i den del av den offentliga miljön, som representeras av statens byggnader. Nu då sjutton år har förflutit sedan andra världskrigets slut synes oss riksdagen böra besluta om skyndsam återgång till 1937 års beslut om beredande av vidgade arbetsuppgifter åt svenska konstnärer i enlighet med ovannämnda proposition nr 157/1937.

En beräkning av storleken på de belopp som vid en återgång till nämnda beslut av år 1937 skulle komma att utgå för konstnärlig utsmyckning av härför lämpade byggnader ger vid handen, att om regelmässigt 1 % av den totala byggkostnaden anslås till utsmyckning, det statliga anslaget härför f. n. skulle komma att uppgå till ca 1,5 miljoner kronor.

Med hänsyn till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att från och med budgetåret 1962/63 en återgång skall ske till den ordning som avsågs med 1937 års riksdagsbeslut om åtgärder för att bereda vidgade arbetsuppgifter åt svenska konstnärer, innebärande att vid projektering av statliga nybyggnader skall inräknas ett belopp icke understigande 1 % till konstnärlig utsmyckning.

Stockholm den 4 april 1962

Carl Albert Anderson

Arne Geijer

Alva Myrdal